

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünden:

AMATÖR HAVACILIK FAALİYETLERİNİN DÜZENLENMESİNE DAİR YÖNETMELİK

(SHY-6C)

BİRİNCİ KISIM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1)Bu Yönetmeliğin amacı amatör havacılık faaliyetleri ile bu faaliyetlerde kullanılacak hava araçlarına ve uçucu personele ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2 – (1)Bu Yönetmelik; amatör havacılık faaliyetlerinde bulunan özel ve tüzel kişileri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1)Bu Yönetmelik;

a) 14/10/1983 tarih ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ve

b) 10/11/2005 tarih ve 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna dayanılarak hazırlanmıştır.

(2)Türkiye Cumhuriyeti Devletinin, taraf olduğu uluslararası anlaşmalar çerçevesinde; usulüne uygun olarak yürürlüğe girerek iç hukukun bir parçası olmuş bulunan Uluslararası Sivil Havacılık Organizasyonu ve Avrupa Havacılık Güvenlik Ajansı'nın amatör havacılık alanına ilişkin düzenlemeleri ve bunlardan Ulusal Otoritelerin münhasır yetki ve sorumluluklarına bırakılan düzenlemeler dikkate alınmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1)Bu Yönetmelikte yer alan,

a) Amatör Havacılık: Amatör havacı gerçek kişilerin veya amatör havacılarından oluşan tüzel kişilerin, ticari ve mali kazanç maksadı ve üçüncü kişilere ticari sayılabilecek hizmet verme maksadı olmaksızın kendi aralarında yardımlaşma dahil yürüttüğü havacılık faaliyetlerini,

b) Bakanlık: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığını,

c) Bakım: Uçuş öncesi kontroller dışında kalan, müştereken veya münferiden yapılmak üzere hava aracı veya havaaracı parçasının muayenesini, revizyonunu, parça değiştirmesini, restorasyon ve onarımını, arıza veya hasar giderimini,

ç) Hava aracı: Havalanabilen ve havada seyredilme kabiliyetine sahip her türlü aracı,

d) Havacılık Tıp Merkezi: Uçuş/havacılık personelinin sağlık muayenelerinin yapılması için Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilmiş, kamu/özel kurum ve kuruluşları ile gerçek veya tüzel kişilere ait sağlık işletmelerinin bünyesinde kurulmuş birimleri,

e) Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,

f) Yetkili Tabip: Amatör havacılık pilot adaylarının veya lisans sahiplerinin sağlık muayenelerini

yapmak ve sağlık sertifikalarını dzenlemek amacıyla SHGM tarafından yetkilendirilmiş/onaylanmış tıp doktorlarını,

g) Yetkili Uçuş Tabibi: SHGM tarafından yetkilendirilmiş bir eğitim merkezinde havacılık tıbbı eğitimini başarı ile tamamlayarak eğitim sertifikası almış veya Hava-Uzay Hekimliği Bilim Dalı/Anabilim Dalında Uzmanlık eğitimini tamamlayarak ‘‘Hava-Uzay Hekimliği Uzmanı’’ unvanına sahip ve Sivil Havacılık Genel M¼d¼rl¼đ¼ tarafından uçuş/havacılık personeli/~~uçuşu personel~~ sağlık muayenelerini yapmak ve sağlık sertifikalarını dzenlemek amacıyla yetkilendirilmiş tıp doktorlarını, ifade eder.

đ) Ulusal Hususi Pilot Lisansı (NPPL) : lke sınırları içinde amat¼r havacılık faaliyetiyle sınırlı kalmak ve temel eğitim aldığı hava aracı kategorisindeki bir hava aracını kullanma yetki ve becerisine sahip olduğunu g¼steren belgeyi,

(2) Bu Y¼netmelikte yer alan kısaltmalar:

- a) AMC: Havacılık Tıp Merkezini,
- b) AIP: Havacılık Bilgi Yayınını,
- c) AKA: Azami Kalkış Ağırlığını
- ) AME: Yetkili Uçuş Tabibini
- d) AMS: Sivil Havacılık Genel M¼d¼rl¼đ¼ Hava Sağlık Birimini,
- e) ATPL: Havayolu Nakliye Pilotu Lisansını
- f) CPL: Ticari pilot lisansını
- g) DHMI: Devlet Hava Meydanları İşletmesini,
- đ) EASA: Avrupa Havacılık Emniyet Ajansını,
- h) ICAO: Uluslararası Sivil Havacılık Organizasyonunu,
- ı) NPPL: Ulusal Hususi Pilot Lisansını
- i) PPL: Hususi Pilot Lisansını

belirtir.

(3) Bu Y¼netmelikte yer almayan tanımlar için, 2920 sayılı T¼rk Sivil Havacılık Kanunu ile Uluslararası Sivil Havacılık Kuruluşları tarafından yayımlanan dok¼manlarda belirtilen tanım ve kısaltmalar esas alınır.

İKİNCİ KISIM
Uygulama Usul ve Esasları
BÖLÜM I

Amatör Havacılık Faaliyetleri

Amatör havacılık faaliyeti

MADDE 5 – (1) Amatör havacılık faaliyetleri, bir gerçek veya tüzel kişinin uçul okulları dışında hiçbir mali kazanç olmaksızın yürüttüğü havacılık faaliyeti türünü kapsar.

(2) Amatör havacılık faaliyetlerinde kullanılacak uçakların azami kalkış kütlesi 5700 kilogramın altındadır. Amatör havacılık faaliyetlerinde kullanılacak helikopterler ise tek motorlu ve azami kalkış kütlesi 3175 kilogramın altındadır.

(3) Amatör havacılık faaliyetleri Genel Müdürlük veya Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilen kurum veya kuruluş tarafından yürütülür, sertifikalandırılır ve denetlenir.

(4) İlgili kurum ve kuruluşlar tarafından amatör havacılık faaliyetlerinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için tedbirler alınır.

Amatör Hava Araçları

Madde 6 – (1) Amatör havacılık faaliyetleri haricinde kullanılmayacak,

- a) AKA, döner kanatta 3175 kg, döner kanat dışında 5700 kg altında olan ve genel müdürlük tarafından amatör havacılık faaliyetlerinde kullanılmak üzere tescil edilen,
- b) Deneysel kategorideki, hava araçlarıdır

Amatör hava aracı sahibinin sorumlulukları

Madde 7 – (1) Amatör hava aracı sahibi, hava araçlarının emniyetli uçuş şartlarının sağlanmasından sorumludur. Bu bağlamda hava aracı sahibi;

- a) Kontrolünde uçacak hava araçlarının; tescil ve , uçuşa elverişlilik sertifikasını, üçüncü şahıs mali mesuliyet sigorta gerekliliklerini yerine getirmek, uçuş bakım kayıt formlarını kapsayan hava aracı dosyalarını tutmak ve güncelliğini sağlamak,
- b) Hava aracı uçuşlarının uçuş kayıt defterine işlenmesini sağlamak,
- c) Hava aracı bakımlarını yapmak veya yaptırarak uçuşa elverişliliğini veya özel uçuş izni sertifikasının geçerliliğini takip etmekten sorumludur.

Deneysel kategori hava aracı yapım faaliyeti

Madde 8 – (1) Deneysel hava araçlarına ilişkin bireysel olarak yürütülen tüm faaliyetler amatör havacılık faaliyeti olarak kabul edilir. Deneysel hava araçlarının yapım, bakım ve sertifikasyonu ile ilgili hususlar Genel Müdürlük tarafından hazırlanacak talimat belirlenir.

Amatör hava araçlarında bakım ve onarıma yetkilendirilme

Madde 9 – (1) Amatör hava araçlarının bakım ve onarım işlemleri üreticisi veya üretici tarafından yetkilendirilmiş kişi veya kuruluşlar ile Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilmiş kişi veya kuruluşlar tarafından yapılabilir.

- (2) Deneysel hava araçlarının bakım oranım işlemleri Genel Müdürlüğün onayı ile üreticisi tarafından yapılır.
- (3) Tarihi veya özelliği bozulmuş hava araçlarının bakımı yeniden yapımını gerçekleştiren kişiler tarafından gerçekleştirilir.

Yurtdışı alım-satım işlemleri

Madde 10 – (1) Yurt dışından amatör hava araçlarını, hava araçlarına ait parçaları ve yedek parçalarını ve amatör yapım hava aracı yapımında kullanılacak tüm malzemeleri doğrudan ithalinde aranan uygunluk belgelerini ve yurt dışına ihracat sertifikasını genel müdürlük tanzim eder.

Amatör hava aracı tescil başvurusu

Madde 11 – (1) Amatör hava aracı sahibi olan veya olmaya niyetlenen gerçek veya tüzel kişiler hava araçlarının amatör havacılık faaliyetlerinde kullanılacağını belirten Sicil Fişi Formu, Tescil Müracaat Formu ile Ek-1 deki belgeler ile Genel Müdürlüğe başvurur. Başvuru Onaylandıktan sonra hava aracı sicilinde amatör hava aracı olarak tescil edilirler.

Amatör hava araçları ve tescil işlemleri,

MADDE 12 – (1) Amatör hava araçları, sahibi adına tescil ettirilir ve sahibi sorumluluğunda kullanılır. Söz konusu hava araçlarının tescil sertifikasına Amatör havacılık faaliyetlerinde kullanılacağı ibaresi eklenir.

BÖLÜM II

Amatör Havacılık Faaliyetleri Operasyon ve Lisans Gereklilikleri

Amatör havacılık operasyonu

MADDE 13 – (1) Amatör havacılık faaliyetlerinde Türkiye AIP'sinde yer alan VFR ve IFR kuralları uygulanır.

(2) Amatör Havacılık Faaliyetleri Türkiye AIP'si ENR 1.10'da yer alan uçuş planı sunma hükümleri çerçevesinde ilgili havacılık ünitelerine FPL sunulur. Deneysel kategoride uçuş yapmayı planlayan işletmeler /kişiler Genel Müdürlüğümüz web sayfasında yer alan uçuş izin talep formunda yer alan maddeleri eksiksiz doldurarak en az 10 iş günü öncesinde başvuru yapması gereklidir. İlgili sivil ve askeri kurumlarla koordine sonrasında uygun bulunması halinde talep edilen saha NOTAM ile yayınlanarak tüm hava sahası kullanıcılarına duyurulur.

b) Bu yönetmelikte yer alan hava araçları, ilgili ATC ünitesi ile koordine kurarak sadece görerek meteorolojik şartlar altında aletli alçalma veya tırmanma prosedürlerini uygulayabileceklerdir.

c) Amatör hava araçları ile sadece yurtiçinde operasyon yapılabilir.

Lisans gereklilikleri

Madde 14- (1) Amatör havacılık faaliyetleri ilgili tip veya sınıfta geçerli ATPL, CPL, PPL veya NPPL lisansına sahip olan pilotlar tarafından gerçekleştirilir.

Amatör hava araçları ile uçuş eğitimi

MADDE 15 – (1) Her amatör hava aracı aynı zamanda kendi yapısal kategorisi, sınıfı ve tipi için tip eğitim aracı olarak kullanılabilir. Ancak, temel eğitim aracı olarak kullanılacak her hava aracının ilgili

kategori içinde Uluslararası Sivil Havacılık Organizasyonlarının belirlediği uçuş eğitimi için gerekli minimum şartları karşılaması gerekmektedir. Amatör uçuş eğitimi ve hava araçlarının denetimi, Genel Müdürlük tarafından çıkarılacak lisanslandırma talimatı uyarınca yürütülür.

Meydan gereklilikleri

MADDE 16- (1) Amatör havacılık faaliyetlerinde kullanılan hava araçları yapacakları iniş ve kalkışlar için "Havaalanı" veya "Hava Parkı" temin etmek zorundadır.

(2) En az pist uzunluğu: Aşağıdaki ölçülerde ve özelliklerde olmak zorundadır.

- a) 1,25 x (Kullanılacak hava araçlarının azami kalkış ağırlığı için gerekli olan azami kalkış mesafesi*)
- b) 1,43 x (Kullanılacak hava araçlarının azami kalkış ağırlığı için gerekli olan azami iniş mesafesi*)
- c) En az pist genişliği: 18 metre
- d) Pist kenar mânia kısıtlamaları: Pist merkez hattının her iki tarafının ilk 25 metresine kadar hiçbir şekilde mânia olmayacaktır.
- e) Kalkış-iniş yönündeki mânia kısıtlamaları: Pist sonunda, pist eksenini uzantısında 2 metreden daha yüksek mânia olmayacaktır.

* Pilot operasyon el kitabında belirtildiği şekilde.

BÖLÜM III Tıbbi Uygunluk

Tıbbi uygunluk

Madde 17 – (1) NPPL için eğitim başvurusunda bulunacak adayın veya lisans sahibinin imtiyazlarını kullanabilmesi için ruhsal ve fiziksel açıdan yeterli tıbbi uygunlukta olduğunu gösterir geçerli sağlık sertifikasına sahip olması gereklidir.

(2)Sağlık sertifikası, muayenenin tamamlanmasından sonra tıbbi uygunluk halinde yetkili tabip veya AME tarafından düzenlenir.

Sağlık muayeneleri

Madde 18 – (1) NPPL adaylarının veya lisans sahiplerinin sağlık muayeneleri yetkili tabip veya AME tarafından yapılır.

(2)Başvuru sahibinin tıbbi geçmişinin sorgulanması, sağlık muayenesi ve değerlendirmesi yapıldıktan sonra tıbbi uygunluk halinde “Amatör Uçuculuğa Uygundur” kararı verilir, sağlık sertifikası düzenlenir.

(3)İlk değerlendirmede ve 50 yaşından sonraki tüm müteakip değerlendirmelerde ve başvuru sahibinin tıbbi açıdan geçmiş kayıtlarının mevcut olmadığı durumlarda yapılacak tüm değerlendirmelerde muayeneyi gerçekleştiren tabip en azından aşağıda belirtilen unsurları muayeneye dahil edecektir ve Ek 2b (Form A 161) formu dolduracaktır.

- i) Klinik muayene,
- ii) Tansiyon Arteriel,
- iii) Tam İdrar tahlili,
- iv) Görme kabiliyeti,
- v) İşitme kabiliyeti.

(4)NPPL'e gece uçuşu yetkisinin de eklenmesi durumunda, lisans sahibinin renk ayırt etme kabiliyetine sahip olması gerekir. Bu durumda renkli görüş testleri ve gerekli görülen durumlarda ileri renkli görüş testleri yapılmalıdır.

(5) NPPL'e aletli uçuş yetkisinin eklenmesi durumunda, lisans sahibinin saf ton odyometri muayenesinden geçmesi gerekir.

(6) Yetkili tabip veya AME başvuru sahibini tıbbi açıdan değerlendirdikten sonra, sağlık açısından uçuşa uygunluk gerekliliklerini tam olarak karşılamadığına kanaat getirdiği takdirde AMC'ye sevk eder.

(7) NPPL başvurusunda bulunacak aday veya lisans sahibinin imtiyazlarını emniyetli bir şekilde ifa etmesine engel olabilecek psikoaktif madde, alkol, ilaç kötüye kullanımı veya bağımlılığı tıbbi açıdan uçuşa elverişsizlik kararı gerektirir. Şüpheli vakalarda yetkili tabip veya AME veya AMC tarafından ileri incelemelerin yapılması sağlanmalıdır.

Sağlık sertifika geçerlilik süreleri

MADDE 19 – (1) Sağlık sertifikaları, lisans sahibi 40 yaşına ulaşıncaya kadar 60 ay geçerlidir.

(2) Lisans sahibi 40 yaşına ulaşmadan önce tanzim edilmiş olan sağlık sertifikalarının geçerlilik süresi, lisans sahibi 42 yaşına ulaştığında sona erer.

(3) Sağlık sertifikaları, lisans sahibi 40 yaşını geçtikten sonra 24 ay geçerlidir.

Tıbbi uygunlukta azalma

Madde 20 -(1) Sağlık sertifika sahipleri, lisanslarının ve ilgili yetki veya yetkilendirmelerinin imtiyazlarını emniyetli bir şekilde kullanamaz duruma sokacak sağlık yönünden herhangi bir bozulmayı fark ettikleri herhangi bir zamanda kullanamazlar.

(2) Sağlık sertifika sahipleri, uçuşları emniyetle yerine getirmelerinde herhangi bir olumsuz etkisi olmadığından tamamen emin olmadıkça, uçuş gerçekleştirmemelidir.

3) Sağlık sertifika sahipleri, 12 saatten fazla hastane veya klinikte kalma, invazif işlem, düzenli ilaç kullanımı, düzenli gözlük veya kontak lens kullanımı söz konusu olduğunda yetkili tabip, AME veya yetkili havacılık tıp merkezine başvurarak tavsiye almalıdır.

(4) Sağlık sertifika sahipleri, uçuş yapmalarını engelleyici önemli bir yaralanma veya sakatlanma, 21 gün veya daha fazla süren herhangi bir hastalık, ameliyat veya hamilelik hallerinde durumu gecikmeksizin yetkili tabip, AME, yetkili havacılık tıp merkezi, veya Genel Müdürlüğe yazılı olarak bildirmelidir. Bu hallerde sağlık sertifikası askıya alınmış olarak kabul edilir

(5) Yaralanma, sakatlanma, 21 gün veya daha fazla süren herhangi bir hastalık, ameliyat veya hamilelik durumlarından sonra güvenli uçuşun temini için kontrol muayenelerinin yapılması esastır.

a) Kontrol muayeneleri yetkili tabip veya AME veya AMC tarafından yapılır.

b) Uçuşa mani bir durum olmadığı sağlık raporu ile belirtilirse, sağlık sertifikasının askıya alınma işlemi kalkmış olur.

Sağlık sertifika kısıtlama veya iptalleri

Madde 21 -(1) AME veya AMC tarafından yapılan muayene ve değerlendirme neticesinde başvuru sahibinin sağlık açısından uçuşa uygunluk gerekliliklerini tam olarak karşılamadığı ancak sağlık sertifikası üzerine şerh düşülen bir ya da daha fazla sayıda kısıtlama ile uçuş görevini emniyetli bir şekilde yerine getirebileceği kararı verilirse, sağlık sertifikası EK-2e (Form A-167)'de yer alan kısıtlamalardan gerekli görülen kısıtlamaları içerecek şekilde tanzim eder.

(2) Sağlık sertifikasında bir yada daha fazla sayıda kısıtlama bulunan durumlarda yetkili tabip başvuru sahibini AME veya AMC'ye sevk etmeksizin muayene ve değerlendirmesini yapar, aynı kısıtlamalarla sağlık sertifikasını temdit eder veya yeniler.

(3) NPPL adayının sadece bedensel engelli olması durumunda kendisi için hazırlanan özel eğitim hava araçları ve cihazlar yardımı ile uçuş eğitimi alması, AME ve Uçuş Eğiticisi pilotun yapacağı uçuş testi ile uygun bulunması halinde mümkündür.

(4) Yapılan muayene ve değerlendirme neticesinde sertifika sahiplerinin uçuşları emniyetle yerine getirmelerine engel bir sağlık durumu tespit edildiği takdirde sağlık sertifika iptal işlemleri ancak AMC sağlık raporu ile kesinleşir.

(5) Tartışmalı konular veya itirazların varlığı halinde ~~AMS~~ Genel Müdürlük Hava Sağlık Birimi tarafından işlemler yürütülecektir.

Tıbbi standart formlar

Madde 22 – (1) NPPL adaylarının veya lisans sahiplerinin;

a) Sağlık muayeneleri için müracaat sırasında, EK-2a (Form A-160)'da yer alan "Sağlık Muayene Başvuru Formu" müracaatçı tarafından eksiksiz ve doğru olarak doldurulmalı ve imzalanmalıdır.

b) Sağlık muayenesine başvuranlar vermiş oldukları sağlık bilgilerinin doğru ve eksiksiz olmasından sorumludurlar. Başvuru sahibinin doğru olmayan, yanıltıcı beyanda bulunduğu ve/veya bildiği bir hastalığını gizlediği tespit edildiği takdirde mevcut sağlık sertifikasının ve lisansının sağladığı imtiyazlar durdurulur, gerekli görülen idari ve /veya adli yaptırımlar uygulanır.

c) Sağlık muayenelerinde EK-2c (Form A-161A)'da yer alan "Sağlık Muayene Raporu" kullanılır ve ~~tabip~~ veya yetkili tabip veya AME tarafından doldurulur ve imzalanır.

ç) Sağlık sertifika düzenlenmesi uygun görülen durumlarda EK2 (sertifika)'da yer alan "Sağlık Sertifikası" yetkili tabip veya AME tarafından düzenlenir, imzalanılır, kaşe ve mühür basılır.

(2) Bu Yönetmeliğin 17. maddesinin 4üncü fıkrası kapsamında yapılacak tıbbi uygunlukta azalma bildirim esnasında sağlık sertifika sahibi tarafından EK-2d (Form 165)'de yer alan "Tıbbi Uygunlukta Azalma Bildirim Formu" eksiksiz ve doğru olarak doldurulmalı ve imzalanmalıdır.

Yürürlük

MADDE 23 – (1) Bu Yönetmelik 43 maddeden ibaret olup yayımı tarihinde yürürlüğe girer. Bu Yönetmelik SHY-6C "Çok hafif Hava araçları İşletme Yönetmeliğini" yürürlükten kaldırır.

Yürütme

MADDE 24 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Genel Müdür yürütür.

Ekler:

EK-1 Amatör Havaaraçlarının Tescil Sertifikası

- a) Satış Faturası ve Satış Sözleşmesi (varsa)
- b) Eski Tescil Sertifikasının aslı (varsa)
- c) Vergi İlişik Kesme Belgesi (varsa)
- d) İmza Beyannameleri veya Sirküleri (Noter Onaylı)
- e) Eski İşletme Anlaşması Feshi (noter onaylı)
- f) Yeni İşletme Anlaşması (Noter onaylı)

EK-2 SAĞLIK DURUMU DEĞERLENDİRME FORMLARI

- a) FORM A-160
- b) FORM A-161
- c) FORM A-161-A
- d) FORM A-165
- e) FORM A-167